

Sociology of Celibacy in Male Athletes of National Teams

V. Shojaei¹, F. Najafian², and H. Samadi³

1. Department of Physical Education, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran (Corresponding Author)

2. Master in Motor Behavior, Faculty of Physical Education, Alzahra University, Tehran, Iran

3. Assistant Professor, Department of Physical Education, Yazd University, Yazd, Iran

Received: 22
Oct 2018

Accepted: 11
Jun 2018

Keywords:
Celibacy,
Individualism,
Traditional and
Modern
Lifestyle,
Sports

Abstract

The present study was designed and implemented to sociologically identify the celibacy in male athletes of national teams. Modernization perspective by William Good, Parsons' structural functionalism, Durkheim's functionalism, hackers' rational choice theory, Anthony Giddens's modernization, and Two-Tocqueville individualism were all used in the theoretical model of the research. The statistical population of this study included the national single-member sports teams in 2017. Using the availability sampling method, 156 individuals were identified and selected as samples. Pearson test results showed that there was a significant relationship between variables of celibacy, traditional lifestyle, modern lifestyle, religious beliefs, social distrust, fear of failure in marriage, unsuccessful marriage experiences among relatives, and financial-economic costs with materiality. No significant relationship was found with respect to the mass media. In general, the research variables were able to explain celibacy among the athletes.

Extended Abstract

Objective

Development and modernization in the new world and the rapid and significant changes in the economic and social

status of individuals have changed the time of marriage and delayed it until later (Rubio, 2014). The collapse of widespread family systems, the replacement of commercial and industrial economics rather than the

Email: shojaei.vahid@yahoo.com

Email: f.najafian95@gmail.com

Email: samadih@yazd.ac.ir

traditional agricultural economy, the complexity of the division of social labor, the spread of universal education, and the greater participation of women in economic and social activities outside the home play a role in delaying marriage (Mahmoudian, 2004). The study of the causes of reluctance

to marriage for the sports community is important in several ways; because various factors are affecting this group's thinking about the time of marriage and the formation of the family. The tendency towards the symbols of modernization and machine life, the economic and social status of individuals, the collapse of widespread family systems and family relationships, the more complex division of social labor, the greater participation of women in economic and social activities outside the home, the expansion of cyberspace, the prevalence of western values in marriage structure and relationships have posed marital challenges to developing societies. According to this study, considering the importance of this issue in the sports the community of athletes, this study aims to investigate the sociological causes of delay in marriage age among athletes.

Material and Methods

The study has a survey research method. The statistical population of this research is the bachelor players of national sports teams in various sports fields in 2017, without comprehensive information about them. By using an available selection method, 156 of

these individuals were identified as a sample of research.

Instruments and Data Collection

The theoretical model of the research uses the modernization views of William Goode, the structural-functionalism of Parsons, the functionalism of Durkheim, the rational choice of hacker theory, the modernization of Anthony Giddens, and the individualism of De Tocqueville. These theories emphasize some individual, mental, psychological, and personal aspects. The emergence of these theories has some awareness of the celibacy notion.

Data Analysis

Smart SPSS software was used to analyze the data. Validity, reliability, and factor load of the research have been verified. The validity of the questionnaire has been investigated with validating instruments. This validity is made through a second-order confirmatory factor analysis using smart SPSS software. In order to examine the convergent validity of the model, the average variance extracted index is used; also, the Fornell & Larcker matrices have been used for estimating the discriminant validity of the model. In the present study, based on the results of the Fornell and Larker matrices, the average extracted mean-variance values for all hidden variables (dimensions) that are found in domains of the matrix's main diameter are greater than the correlation between variables located in the lower and the right domains of the main diameter; therefore, it can be said that the variables in the present model have

more interaction with their observables than other structures; in other words, the discriminant validity of the model is appropriate and verifiable. CV-Communality has been used to test the value and quality of the reflective measurement model of the present study.

Results

There was a significant relationship between individualism and tendency toward celibacy among athletes. The existence of individualism refers to the preference of personal interests, including the continuation of the level of education, the achievement of career goals, the failure to accept social responsibility, and the escape from socio-economic costs, which increases the scope of celibacy. There was a significant relationship between the variable of traditional lifestyle and the tendency towards celibacy among athletes. Lifestyle establishes and promotes a space of collectivism, adherence to tradition, and moral norms. Groups that adhere to the traditional lifestyle prevent celibacy because of the emotional support and social capital derived from the marriage. There is a significant relationship between the variables of modern lifestyle and tendency toward celibacy among athletes. Modern life and the lifestyles associated with it provide a rational choice based on cost-benefit and social responsibility that enhances the benefit of individuals.

There was a significant relationship between religious beliefs and the tendency toward celibacy among athletes. Religious beliefs play an

important role in the tendency toward marriage. Individuals who have strong religious beliefs would have fewer tendencies to celibacy. There was a significant relationship between the variables of social distrust and the tendency towards celibacy among athletes. The more social distrust will result in the greater possibility of avoiding marriage. Distrust among the athletes is the cause of marital disinclination because it prevails throughout the community. The wrongful relationships also increase this issue, therefore, the trust would be lost, and distrust would be effective on the marital disinclination. There was a significant relationship between the fear of feeling of failure in marriage and the tendency toward celibacy among athletes. People who are more afraid of the future of starting a family and think of negative events of choosing their spouses tend to have more tendency toward celibacy. This idea is aimed at avoiding the wrong choices and bad marriages. There was a significant relationship between the variables of unsuccessful marriage experiences among relatives and the tendency toward celibacy among athletes. When unhealthy marriages occur in the social setting and among the relatives, the unsuccessful experiences will cause a person's fears and distrust of starting a family. There was a significant relationship between economic-financial cost and the tendency toward celibacy among athletes. Increasing financial and economic costs of marriage reduces the tendency toward marriage. As much as the cost of the

ceremony, the starting of a family and social livelihoods of athletes' decrease, the desire for marriage increases. There is no significant relationship between the performance of mass media and the tendency toward celibacy among athletes.

The results also showed that the variables of religious beliefs-> celibacy (-0.187), social distrust-> celibacy (0.106), relatives' unsuccessful experience-> celibacy (0.185), traditional lifestyle-> celibacy (-0.642), modern life style-> celibacy (0.418), individualism -> celibacy (0.153) and financial-economic cost -> celibacy (0.201) had total coefficients effect on the model and these variables account for a total of 48 percent of the variations in athlete's tendency toward celibacy.

Conclusion

The results of this study showed that the theoretical model of the research predicts about 48% of the changes in the athlete's tendency toward celibacy. However, about 52% of these changes remained unclear in the current study. It seems that the complexity of the process of marriage in Iran, especially among athletes, has caused different conditions and factors interfere with this process. Therefore, in the present research, a significant percentage of these changes can be attributed to these interfering factors. Celibacy is shaped by structures. Unlike the past societies where the family was widespread, families have become

nuclear in the new societies, and the occupation of people has become important based on their model variables, which is the result of the nature of the social division of the labor system in the new industrial societies. According to Seydman (2011), the complexity of this system is that the job is one of the main pillars of the individuals' social base. In the analysis of the celibacy situation of the sports community, the view of economic theories can also be used as a supplement to previous discussions (Sadeghi, 2007). According to this view, now that there are other available alternatives, marriage has faced problems and delayed and may lead to definite celibacy in general. According to this view, unemployment, housing problems, and high living costs, spending many years in the educational system by adolescents in the hope of acquiring skills or occupation are all factors of delaying the time of marriage and reducing the likelihood of its occurring.

Ethical Considerations

Funding: The author(s) received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

Conflict of interest: The author(s) declared no potential conflicts of interest with respect to the research, authorship, and/or publication of this article.

Acknowledgments: Authors thank all participants in this research

مقاله پژوهشی

جامعه‌شناختی تجردگرایی در ورزشکاران مرد عضو تیم‌های ملی

وحید شجاعی^۱، فاطمه نجفیان^۲، و حسین صمدی^۳

۱. گروه تربیت بدنی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران (نویسنده مسئول)

۲. کارشناس ارشد رفتار حرکتی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

۳. استادیار، گروه تربیت بدنی، دانشگاه یزد، یزد، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف شناسایی جامعه‌شناختی تجردگرایی در ورزشکاران مرد عضو تیم‌های ملی طراحی و اجرا شد. در مدل نظری پژوهش از دیدگاه‌های مدرنیزاسیون ویلیام گود، کارکردگرایی ساختاری پارسنز، کارکردگرایی دورکیم، تئوری گزینش معقولانه هکتر، نوگرایی آنتونی گیدنز و فردگرایی دو توکویل استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش، جامعه ورزشی مجرد عضو تیم‌های ملی در سال ۱۳۹۶ است. با استفاده از روش انتخاب در دسترس، ۱۵۶ نفر از این افراد شناسایی و به عنوان نمونه انتخاب شدند. نتایج آزمون پیرسون نشان می‌دهد بین متغیرهای فردگرایی، سبک زندگی سنتی، سبک زندگی مدرن، باورهای مذهبی، بی‌اعتمادی اجتماعی، هراس از احساس شکست در ازدواج، تجربه ازدواج ناموفق در میان خویشاوندان و هزینه‌های اقتصادی-مالی با تجردگرایی رابطه معناداری وجود دارد و متغیر عملکرد رسانه جمعی فاقد ارتباط معنادار است. در مجموع، متغیرهای پژوهش توانایی تبیین تجردگرایی در بین ورزشکاران را داشتند.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۷/۰۷/۳۰

تاریخ پذیرش:

۱۳۹۸/۰۳/۲۱

واژگان کلیدی:

تجردگرایی،

فردگرایی، سبک

زندگی سنتی و

مدرن، ورزش.

مقدمه

زندگی اجتماعی، تشکیل زندگی مشترک است (میرزایی و قربانی، ۲۰۱۶). زمان ازدواج و تشکیل خانواده از عوامل مختلفی تأثیر می‌پذیرد. توسعه و نوسازی در دنیای جدید با تغییر سریع و قابل توجه موقعیت اقتصادی و اجتماعی افراد موجب شده است زمان ازدواج تغییر کند و تا زمانی دیرتر، به تعویق افتد (ریبوی، ۲۰۱۴). فروپاشی نظام‌های خانوادگی گسترده، جایگزینی اقتصاد تجاری و صنعتی به جای اقتصاد

ازدواج یکی از اساسی‌ترین و در عین حال حساس‌ترین مرحله زندگی انسان است (گیلیز، ۲۰۰۴) و اساس

Email: shojaei.vahid@yahoo.com

Email: f.najafian95@gmail.com

Email: samadih@yazd.ac.ir

کشاورزی سنتی، پیچیده‌تر شدن تقسیم کار اجتماعی، گسترش تحصیلات همگانی و مشارکت بیشتر زنان در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی خارج از خانه در تأخیر ازدواج نقش دارند (محمودیان، ۲۰۰۴).

مطابق نتایج علمی، دخترانی که دیرتر ازدواج می‌کنند تحصیلات بالاتری دارند، نگرشی جدا از مسائل مادی به ازدواج دارند و اعتقاد دارند اگر چه ازدواج فرصتی خوب در زندگی است (گنابی و غفاری، ۲۰۰۹)، اما پس از آن فرد برخی فرصت‌ها را از دست می‌دهد و باید هزینه‌هایی بدهد که بیشتر از فرصت به دست آمده است (شلی و روبرت، ۲۰۱۵). یکی از مواردی که دچار دگرگونی فراوانی شده است، سن ازدواج است که در تشکیل خانواده نیز اهمیت بسیاری دارد. آنچه امروزه در مورد جوانان به چالش اصلی جامعه ایرانی تبدیل شده، افزایش سن ازدواج آنان است (آزاد ارمکی، ۲۰۰۷). نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد تفاوت قابل توجهی بین میانگین سن ازدواج زنان روستایی و شهری وجود ندارد. عواملی نظیر بیکاری، نرخ مشارکت اقتصادی زنان، میزان تحصیلات عالی و میزان باسوادی در افزایش سن ازدواج اثرگذار است (هزارجریبی و آستین‌فشان، ۲۰۰۶). دنیای جدید باعث افزایش سطح آگاهی‌های اجتماعی، سواد عمومی و تحصیلات شده و به موازات آن سطح توقعات و انتظارات زنان و مردان به مراتب بیشتر از گذشته شده است (حسین‌زاده، ۲۰۰۸).

افزایش سن ازدواج، یکی از چالش‌های اصلی جامعه ایرانی به شمار می‌آید. جوانان به دلایل مختلف از ازدواج دوری می‌کنند و پدیده تأخیر در سن ازدواج نه تنها به عنوان مسئله و مشکلی خانوادگی، بلکه به عنوان مسئله‌ای اجتماعی نمود پیدا کرده است. این پدیده در میان جوانان عمومیت بیشتری دارد (ایمان و سروش، ۲۰۱۳). یکی دیگر از اثرات منفی تأخیر در سن

ازدواج، کاهش نرخ باروری است. هر چه سن ازدواج افزایش یابد، احتمال باروری کاهش پیدا می‌کند یا دست‌کم در بهترین حالت، افراد فقط می‌توانند یک فرزند داشته باشند. زیرا افزایش سن زن سلامتی مادر و نوزاد را به خطر خواهد انداخت و بعد از محدوده سنی خاص، پزشکان باروری را توصیه نمی‌کنند (کاظمی‌پور، ۲۰۰۶). افزایش تعداد جوانانی که تا سن بالا با پدر و مادر خویش زندگی می‌کنند و برای آغاز زندگی توقعات زیادی دارند، عملاً مقوله ازدواج را دچار مشکلات جدی کرده است (اسکندری، ۲۰۰۸). ازدواج می‌تواند از اشاعه فحشا، فساد و رفتارهای ناپسندی که می‌تواند پیامد مستقیم عنان گسیختگی غرایز جنسی باشد جلوگیری کند و یکی از پایه‌های حفظ سلامت جامعه است (مجدالدین، ۲۰۰۷). دختران و پسران نسل امروز، نمی‌توانند مانند نسل‌های گذشته همسر خود را ندیده و شناخته انتخاب کنند و امیدوار باشند در زندگی مشترک آینده‌شان همسانی فکری، ارزشی و هنجاری داشته باشند. از این رو، توجه جوانان به همسانی فکری، اخلاقی و هنجاری در همسرگزینی به یکی از مشکلات آنها تبدیل شده و در بسیاری موارد مانعی برای ازدواج شده است. آنها به خوبی دریافته‌اند که بی‌توجهی به این امر می‌تواند موجب شکنندگی ازدواج شده، در نهایت به طلاق منجر شود (کاظمی‌پور، ۲۰۰۵).

بررسی ابعاد مختلف ازدواج و مطالعه آن در حیطه‌های مختلف نیازمند بررسی‌های علمی و نظری مناسب است. تئوری‌های مختلفی در این حوزه شکل گرفته است. در پژوهش حاضر از تئوری‌های مختلفی از جمله تئوری کارکردگرایی دورکیم استفاده شد. امیل دورکیم^۲ در کتاب تقسیم کار اجتماعی ضمن اشاره به انتقال انسجام از مکانیکی به ارگانیکی، اثرات آن را به صورت بروز ناهنجاری، اختلال و نابسامانی در روابط، قواعد و ارزش‌های اجتماعی بررسی می‌کند. به عقیده وی با

2. Émile Durkheim

1. Shelly and Robert

وiliam گود دگرگونی‌های به وجود آمده در خانواده را نتیجه اجتناب‌ناپذیر دگرگونی‌های ساختاری (جامعه) و دگرگونی‌های ایدئولوژیکی می‌داند. به عقیده وی زمانی که دگرگونی‌های ساختاری و دگرگونی‌های ایدئولوژیکی در سطح کلان رخ می‌دهند، سازمان‌های سطوح خرد (خانواده) نیز به اجبار باید خود را با این دگرگونی‌های سطح کلان انطباق دهند (اعزازی، ۲۰۰۱). طبق تئوری همگرایی، مدرنیزاسیون در سطح فردی و اجتماعی با تأثیرگذاری بر زمان ازدواج روی می‌دهد. از بین مهمترین شاخص‌های مدرنیزاسیون می‌توان به گسترش فرصت‌های تحصیلی، تغییرات وسیع در نیروی کار و فعالیت‌های شغلی، اشتغال زنان و شهرنشینی اشاره کرد. افرادی که در مناطق شهری زندگی می‌کنند، در مقایسه با مناطق روستایی، به دلیل شیوه‌های متفاوت زندگی و کنترل اجتماعی ضعیف‌تر با تأخیر ازدواج می‌کنند (محمودیان، ۲۰۰۴).

از طرفی اهمیت ازدواج به عنوان یک فعالیت فایده‌نگر در برخی تحقیقات مورد بررسی قرار گرفته است. تئوری‌های مختلف این مسأله را مورد پوشش قرار داده‌اند. در پژوهش حاضر از تئوری گزینش معقولانه‌تر^۱ نیز استفاده شده است. تمایز اساسی میان این تئوری با سایر تئوری‌های مطرح در خصوص ازدواج این است که اغلب نظریات به ازدواج بیشتر به عنوان عملی اخلاقی می‌نگرند، اما این تئوری بیشتر از دیدگاه فایده‌گرایانه به ازدواج می‌نگرد (رولند، ۲۰۰۷).

متفکرانی که بر اساس تئوری گزینش معقولانه به تبیین عمل جمعی می‌پردازند بر این باورند که مردم به رفتارهایی تمایل دارند که بیشتر نفع آنها را تأمین کند. این تئوری معتقد است افراد آگاه و هدفمند در هر موقعیتی به دنبال بیشینه کردن سود خود هستند

گذر به جامعه ارگانیک و جدان جمعی ضعیف می‌شود، فردیت افراد رشد می‌یابد و اختلال و نابسامانی در قواعد و ارزش‌ها شایع می‌شود (کسی، کوپن، کیمبرلی، جوناسان و وiliam، ۲۰۱۲). به عقیده دورکیم خانواده تحولات عمده‌ای را پشت سر گذاشته است. خانواده گروهی طبیعی نیست که به وسیله والدین بنا شده باشد، بلکه نهادی است اجتماعی که عوامل اجتماعی آن را به وجود آورده‌اند (الگوت، ۲۰۱۵).

یکی از مسائل مهم در حوزه ازدواج مسائل خانوادگی است. تئوری‌های مختلفی در این حوزه وجود دارد که به مسائل خانوادگی در خصوص ازدواج می‌پردازد. در این تحقیق از تئوری کارکردگرایی-ساختاری تالکوت پارسنز^۲ استفاده شده است. یکی از اصلی‌ترین نظریاتی که جامعه‌شناسان در تحلیل مسائل خانوادگی به آن توجه داشته‌اند، نظریه کارکردگرایی ساختاری است. این نظریه توجه ما را به چگونگی شکل‌گیری رفتارهای فردی به وسیله ساختارها متمرکز می‌کند. اگر چه افراد برای اعمال خود امکان انتخاب دارند، انتخاب‌ها از طریق ساختارها شکل داده می‌شود. در مدل پارسنز چهار خرده نظام فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی نظام‌یافته وجود دارد که با یکدیگر در ارتباطند و به ترتیب کارکرد حفظ و تداوم الگوها، نیل به اهداف، انطباق با شرایط محیطی، ایجاد یگانگی و انسجام اجتماعی را بر عهده دارند. البته این مدل انتزاعی است و در همه سطوح کلان و میانه و حتی گروه‌های کوچک قابلیت تعمیم دارد و در هر خرده نظام نیز می‌توان این چهار کارکرد را جستجو کرد (صدیق اورعی، ۲۰۰۸).

تأثیرگذاری خانواده بر افراد و اهمیت آن سبب شکل‌گیری برخی تئوری‌ها در این حوزه شده است. از جمله این تئوری‌ها تئوری مدرنیزاسیون وiliam گود^۳ است.

4. William Goode
5. Hector
6. Rowland

1. Casey, Copen, Kimberly, Jonathan & William
2. Elgot
3. Talcott Parsons

کودکان، از جمله تغییرات عمده‌ای است که در خانواده اتفاق افتاده است (دلخوش، ۲۰۱۳).

تئوری دیگری که در این پژوهش از آن استفاده شده، تئوری فردگرایی آلکسی دو توکویل است. این تئوری به عنوان یک تئوری مهم در حیطه ابعاد مختلف فردی است. از نظر دو توکویل در عصر برابری، هر فرد احساساتش را به سمت خود متمایل می‌کند که نمی‌توان به آن نام خودخواهی داد؛ زیرا خودخواهی از غریزه کورکورانه سرچشمه می‌گیرد. نام خاصی که به این حالت می‌توان داد فردگرایی است (گروسبرد، ۲۰۰۷).

فردگرایی احساس فردی است که هر فرد در اختیار دارد و به وسیله آن خود را جدا از توده هم‌نوعش تصور می‌کند و با خانواده و دوستانش خود گروه اجتماعی مستقل و کوچکی را ایجاد می‌کند، به نحوی که پس از به وجود آمدن جامعه‌ای کوچک برای خود، جامعه بزرگ را به حال خود وامی‌گذارد. دموکراسی در عصر حاضر حلقه‌های زنجیره‌ای خانوادگی را از هم گسسته و هر کس را به صورت حلقه‌ای مجزا در آورده است. دموکراسی این‌گونه موجب توسعه فردیت می‌شود و فرد را در معرض این تهدید قرار می‌دهد که به درون خود و در تنهایی مطلق قلب خویش فرار کند. به نظر توکویل فردیت موجب می‌شود جامعه فرد را از ماهیت خود تهی سازد (طالبی و ویسی، ۲۰۱۲). در واقع، فردگرایی آیین یا اصولی اخلاقی است که منافع و علائق فرد را برتر از جمع می‌شمارد. فردگرایی احساسی است که هر عضو جامعه از خانواده و دوستان خویش کنار می‌کشد و نوع معینی از جامعه را تشکیل می‌دهد که در آن احترام اندکی به سنت‌ها گذاشته می‌شود (گومز، ۲۰۰۶). فردگرایان به لحاظ عاطفی جدا از درون گروه‌های خود هستند و بر اتکالی به خود، استقلال، لذت و تعقیب خوشبختی تأکید می‌کنند

(صادقی فسایی و عرفان منش، ۲۰۱۳). در زمینه ازدواج با بهره‌گیری از تئوری گزینش معقولانه می‌توان گفت افراد زمانی اقدام به ازدواج خواهند کرد که سودی در آن نهفته باشد؛ یعنی بتوانند از طریق ازدواج پایگاه و منزلت اجتماعی خود را حفظ کنند یا ترقی دهند و زمانی که چنین موقعیتی پیش نیاید پدیده‌ای به نام تأخیر در سن ازدواج در جامعه پدیدار می‌شود. امروزه جوانان تمایل بیشتری به ادامه تحصیل در رده‌های بالاتر دارند. ممکن است در دوره‌های تحصیلی بالاتر ارزش فرصت‌های از دست‌رفته برای جوانان بیشتر شود. بنابراین جوانان برای تثبیت موقعیت خویش، ادامه تحصیل را بر ازدواج ترجیح می‌دهند.

همچنین دیگر تئوری مورد استفاده در پژوهش حاضر، تئوری نوگرایی آنتونی گیدنز است. یکی از مهمترین آفت‌های اجتماعی که هر جامعه‌ای را با مشکل جدی مواجه می‌کند بی‌اعتمادی میان اعضای جامعه است. گسترش بی‌اعتمادی و دورویی در روابط اجتماعی و گسترش انواع انحرافات اخلاقی در سطح جامعه به نهاد خانواده و مناسبات انسانی نیز تسری یافته و اساساً کیفیت ارتباط با دیگران را دچار شک و تزلزل کرده است (ضرابی و مصطفوی، ۲۰۱۱). به بیان دیگر، تغییری که در جامعه مدرن اتفاق افتاده باعث شده است برخی از ویژگی‌های ازدواج در جامعه سنتی، مانند نوع انتخاب همسر و دخالت در آن، ازدواج‌های فامیلی، چند همسری، قابلیت فرزندآوری، پایین بودن سن ازدواج، فاصله سنی زن و مرد، پدیده ازدواج مجدد و نظایر آن تغییر کنند. در واقع، به عقیده گیدنز، کاهش نفوذ گروه‌های خویشاوندی، انتخاب آزادانه‌تر همسر، به رسمیت شناخته شدن حقوق زنان و خانواده، کاهش ازدواج‌های خانوادگی، آزادی جنسی و توجه به حقوق

4. Tocqueville
5. Gomes

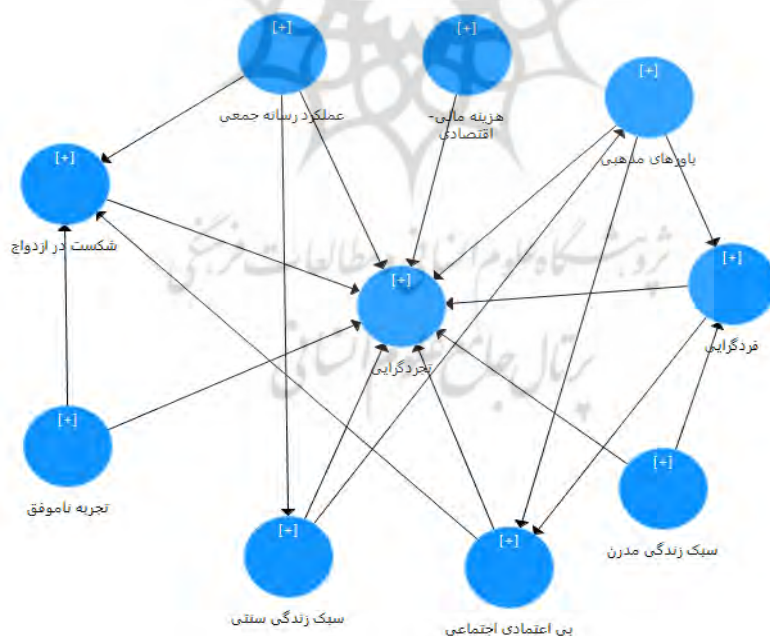
1. Anthony Giddens
2. Tocqueville
3. Grossbard

زنان در فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی خارج از خانه، گسترش فضای مجازی، رواج ارزش‌های غربی در ساختار و روابط زناشویی جوامع درحال توسعه را با چالش‌های پُردامنه‌ای در قلمرو ازدواج مواجه کرده است. بالعکس، پابندی مذهبی، ارتباطات اجتماعی، استحکام خانواده پدری، آگاهی‌های بهداشتی و حتی سیاسی، درک الگوهای تهاجم فرهنگی، درک متقابل اجتماعی و فردی، سبک زندگی آسان و قناعت متغیرهایی است که ازدواج را تسریع می‌کند. تمایل به ازدواج تحت تأثیر متغیرهای متعددی از جمله متغیرهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، خانوادگی، فردی قرار دارد. بر این اساس پژوهش حاضر با توجه اهمیت این مسئله در سطح جامعه ورزشی ورزشکاران، قصد بررسی جامعه‌شناختی علل تأخیر در سن ازدواج در بین ورزشکاران را دارد. شکل شماره ۱، مدل نظری پژوهش را نشان می‌دهد.

(صادقی فر، ۲۰۰۷). بنابراین تئوری فردگرایی این رابطه را به دست می‌دهد که هر چه احساس فردگرایی در افراد بیشتر باشد، به همان اندازه از ازدواج گریزان می‌شوند و تأخیر در سن ازدواج جوانان به عنوان مسئله‌ای اجتماعی نمود پیدا می‌کند.

ازدواج یکی از مهمترین مسائل روز جوامع است. بر اساس آموزه‌های دینی و عرفی، ازدواج از ضرورت‌های فردی، مذهبی و اجتماعی است و این سبب می‌شود مرد و زنی که این ضرورت را احساس می‌کنند به فکر ازدواج بیافتند. بررسی علل کم‌رغبتی به ازدواج برای جامعه ورزشی از چند جهت حائز اهمیت است. زیرا عوامل مختلفی بر تفکر این گروه در مورد زمان ازدواج و تشکیل خانواده تأثیر می‌گذارد. گرایش به نمادهای نوسازی و زندگی ماشینی، موقعیت اقتصادی و اجتماعی افراد، زوال خانواده گسترده و ارتباطات خانوادگی، پیچیده‌تر شدن تقسیم کار اجتماعی، مشارکت بیشتر

شکل ۱- مدل ساختاری روابط بین متغیرهای پژوهش

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر از نوع پیمایشی است و از فن پرسش‌نامه برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده است.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری این پژوهش جامعه ورزشی مجرد عضو تیم‌های ملی در رشته‌های ورزشی مختلف در سال ۱۳۹۶ است که اطلاعات کامل و جامعی از آنان در دست نبود. به وسیله انتخاب در دسترس، ۱۵۶ نفر از این افراد شناسایی و به عنوان نمونه پژوهش مشخص گردیدند.

ابزار و شیوه‌های گردآوری

مدل نظری پژوهش از دیدگاه‌های مدرنیزاسیون و بلیام گود، کارکردگرایی ساختاری پارسنز، کارکردگرایی دورکیم، تئوری گزینش معقولانه هکتر، نوگرایی آنتونی گیدنز و فردگرایی دو توکویل، استفاده نموده است. این تئوری‌ها بر برخی جنبه‌های فردی، ذهنی، روانی و شخصی تأکید دارد که برآمد این تئوری‌ها برخی آگاهی و شناخت در خصوص تجردگرایی است. از طرفی تئوری‌های انتخاب شده در مدل مفهومی تحقیق حاضر از جمله دیدگاه‌های مهم در حوزه روان‌شناسی است که بررسی تأثیرات ابعاد این دیدگاه‌ها می‌تواند به بهبود مفاهیم در خصوص تجردگرایی کمک نماید.

روش پردازش داده‌ها

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار اسمارت پی ال اس ۳ استفاده شده است. روایی، پایایی و بارهای عاملی پژوهش تأیید شده است. اعتبار پرسش‌نامه انتخاب

تجردگرایی با اعتبار سازه‌ای بررسی شده است. اعتبار مذکور، از طریق فن تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم^۱ با استفاده از نرم‌افزار اسمارت پی ال اس انجام می‌شود. برای بررسی اعتبار درونی (همگرا^۲) مدل، از شاخص متوسط واریانس استخراج‌شده استفاده شده است. این شاخص برای تمامی متغیرهای پژوهش بیش از ۰/۴ بود و در حد قابل قبولی است. به این معنی که متغیرهای پنهان مورد نظر توانسته‌اند بیش از ۴۰ درصد واریانس مشاهده‌پذیرهای خود را تبیین کنند و در نتیجه، روایی همگرایی مدل حاضر تأیید می‌شود. همچنین، برای برآورد اعتبار تشخیصی (واگرا^۳) مدل، از روش ماتریس فورنل و لارکر^۴ استفاده شده است. در پژوهش حاضر، بر اساس نتایج ماتریس فورنل و لارکر، مقادیر جذر متوسط واریانس استخراج شده برای تمامی متغیرهای پنهان (ابعاد) که در خانه‌های موجود در قطر اصلی ماتریس قرار دارند از مقدار همبستگی میان متغیرهایی که در خانه‌های زیرین و راست قطر اصلی قرار گرفته‌اند، بیشتر است. بنابراین می‌توان گفت متغیرهای مکنون در مدل حاضر تعامل بیشتری با مشاهده‌پذیرهای خود دارند تا با سازه‌های دیگر. به عبارت دیگر اعتبار واگرایی مدل در حد مناسبی است و تأیید می‌شود. برای آزمون برازش و کیفیت مدل اندازه‌گیری انعکاسی پژوهش حاضر از شاخص اشتراک با روایی متقاطع^۵ استفاده شده است. در این پژوهش نیز، مطابق یافته‌ها، مقادیر به دست آمده برای شاخص اشتراک با روایی متقاطع همگی مثبت بود و از این رو، کیفیت مدل اندازه‌گیری تأیید می‌شود. برای برآورد پایایی^۶ گویه‌های متغیرهای پنهان مدل اندازه‌گیری انعکاسی پژوهش حاضر از تکنیک آلفای کرونباخ^۷ و پایایی

5. Fornell & Larcker
6. CV-Communality
7. Reliability
8. Cronbachs Alpha

1. Second Order Confirmatory Factor Analysis
2. Convergent Validity
3. Average Variance Extracted
4. Discriminant Validity

مرکب^۱ (پی دل وین- گلدشتاین) استفاده شده است. نتایج آزمون آلفای کرونباخ نشان می‌دهد ضرایب به دست آمده برای تمامی متغیرهای پنهان در مدل اندازه‌گیری، بیشتر از ۰/۶ بود و در حد قابل قبولی است. به دلیل برتری پایایی مرکب نسبت به آلفای کرونباخ، برای بررسی همسانی درونی مدل اندازه‌گیری از این شاخص نیز استفاده شده است. نتایج به دست آمده شاخص پایایی مرکب برای تمامی متغیرهای پنهان حاضر در مدل، بیشتر از ۰/۷ و در حد قابل قبولی است و نشان از پایایی مناسب مدل اندازه‌گیری دارد. پایایی ترکیبی به دست آمده برای سازه نیز بیش از ۰/۸ است.

جدول ۲- روایی و پایایی کل متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	متوسط واریانس استخراج شده	پایایی	پایایی ترکیبی
گرایش به تجرد	۰/۸۱۷	۰/۸۳۹	۰/۷۸۵
فردگرایی	۰/۸۴۲	۰/۸۳۶	۰/۷۴۸
سبک زندگی سنتی	۰/۷۴۱	۰/۷۸۹	۰/۷۵۹
سبک زندگی مدرن	۰/۸۰۱	۰/۸۱۷	۰/۸۰۳
باورهای مذهبی	۰/۸۳۲	۰/۸۵۲	۰/۷۹۳
بی‌اعتمادی اجتماعی	۰/۷۹۸	۰/۷۸۲	۰/۷۰۸
هراس از احساس شکست در ازدواج	۰/۸۰۳	۰/۸۲۵	۰/۸۲۱
تجربه ازدواج ناموفق در بین خویشاوندان	۰/۸۶۹	۰/۷۴۱	۰/۷۸۶
هزینه‌های اقتصادی-مالی	۰/۸۷۴	۰/۸۴۱	۰/۷۴۱
عملکرد رسانه جمعی	۰/۹۰۱	۰/۸۰۱	۰/۸۰۲

یافته‌ها

نتایج پژوهش نشان می‌دهد میانگین سنی شرکت کنندگان ۲۸/۴۵ و انحراف معیار ۳/۴۷ است. از بعد درآمدی، درآمد ۸۲ نفر (۵۲/۶) زیاد، ۶۳ نفر (۴۰/۳) متوسط و ۱۱ نفر (۷/۱) نفر کم است.

1. Composite Reliability

جدول ۳- توزیع پراکندگی شاخص اصلی متغیر مستقل و وابسته

متغیر	میانگین	انحراف معیار	دامنه تغییرات	طبقات		
				زیاد درصد	متوسط درصد	کم درصد
گرایش به تجرد	۵۶/۴۵	۱۱/۵۴	۵۸	۱۷/۸	۶۷/۴	۱۴/۸
فردگرایی	۴۳/۵۸	۱۰/۱۱	۴۶	۱۵/۸	۴۱/۳	۴۲/۹
سبک زندگی سنتی	۱۵/۱۱	۴/۴۵	۱۷	۱۸/۰	۳۱/۱	۵۰/۹
سبک زندگی مدرن	۹/۱۲	۳/۸۴	۱۲	۳۲/۸	۴۸/۲	۱۹/۰
باورهای مذهبی	۴۸/۲۵	۸/۳۵	۵۴	۱۰/۵	۶۱/۵	۲۸/۰
بی‌اعتمادی اجتماعی	۷۲/۳۶	۱۱/۷۸	۵۵	۲۶/۷	۵۶/۴	۱۶/۸
هراس از شکست	۸/۴۷	۴/۸۵	۱۵	۵۵/۵	۳۴/۵	۱۰/۰
تجربه ازدواج ناموفق	۱۸/۵۱	۸/۳۵	۳۶	۶۱/۱	۳۲/۷	۶/۲
هزینه‌های اقتصادی - مالی	۲۶/۴۵	۷/۲۲	۲۹	۴۹/۱	۴۰/۸	۱۰/۰
عملکرد رسانه جمعی	۶۰/۲۴	۹/۴۴	۴۴	۷۲/۲	۲۵/۰	۲/۸

جدول ۴- ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرهای مستقل	وابسته	ضریب همبستگی	سطح معناداری	نتیجه فرضیه
فردگرایی	رابطه مثبت در ورزشکاران	۰/۳۸۴	.	تأیید فرضیه
سبک زندگی سنتی		-۰/۶۲۵	.	تأیید فرضیه
سبک زندگی مدرن		۰/۵۱۷	.	تأیید فرضیه
باورهای مذهبی		-۰/۴۷۱	.	تأیید فرضیه
بی‌اعتمادی اجتماعی		۰/۵۱۹	.	تأیید فرضیه
هراس از احساس شکست		۰/۵۵۹	.	تأیید فرضیه
تجربه ازدواج ناموفق		۰/۴۱۲	.	تأیید فرضیه
هزینه‌های اقتصادی - مالی		۰/۴۳۵	.	تأیید فرضیه
عملکرد رسانه جمعی		-۰/۰۸۹	۰/۵۲۱	رد فرضیه

نتایج پژوهش نشان می‌دهد:

هر چه فردگرایی در بین جامعه ورزشی بیشتر، به همان میزان سطح تجردگرایی افزایش می‌یابد.
- بین متغیر سبک زندگی سنتی و گرایش به تجرد در بین ورزشکاران رابطه‌ای معنادار وجود دارد و مقدار رابطه در سطح معناداری صفر برابر با $-۰/۶۲۵$ است. سبک زندگی، فضایی از جمع‌محوری، پایبندی به عرف و سنت و هنجارهای اخلاقی را نهادینه می‌کند و ترویج می‌دهد. گروه‌هایی که به سبک زندگی سنتی پایبندند،

- بین متغیر فردگرایی و گرایش به تجرد در بین ورزشکاران رابطه‌ای معنادار وجود دارد و مقدار رابطه در سطح معناداری صفر برابر با $۰/۳۸۴$ است. فردگرایی به مفهوم ترجیح منافع شخصی از جمله ادامه سطح تحصیلات، دستیابی به اهداف شغلی، عدم قبول مسئولیت اجتماعی و فرار از هزینه‌های اقتصادی - اجتماعی است که زمینه تجردگرایی را افزایش می‌دهد.

میان می‌رود و بی‌اعتمادی نیز در رواج بی‌رغبتی در ازدواج مؤثر است.

- بین متغیر هراس از احساس شکست در ازدواج و گرایش به مجرد در بین ورزشکاران، رابطه‌ای معناداری وجود دارد و مقدار رابطه در سطح معناداری صفر برابر با ۰/۵۵۹ است. افرادی که از آینده تشکیل زندگی ترس بیشتری دارند و رخدادهای منفی را در زمینه گرایش همسر تصور می‌کنند، بیشتر به سمت مجرد گرایش می‌یابند. این تصور با هدف دوری از انتخاب اشتباه و نامناسب زناشویی است.

- بین متغیر تجربه ازدواج ناموفق در بین خویشاوندان و گرایش به مجرد در بین ورزشکاران رابطه‌ای معنادار وجود دارد و مقدار رابطه در سطح معناداری صفر برابر با ۰/۴۱۲ است. وقتی در محیط اجتماعی و شبکه‌های خویشاوندی ازدواج‌های ناموفقی رخ دهد، این تجارب ناموفق باعث هراس و بی‌اعتمادی فرد نسبت به تشکیل زندگی می‌شود.

- بین متغیر هزینه اقتصادی-مالی و گرایش به مجرد در بین ورزشکاران رابطه‌ای معنادار وجود دارد و مقدار رابطه در سطح معناداری صفر برابر با ۰/۴۳۵ است. افزایش هزینه مالی-اقتصادی ازدواج باعث کاهش تمایل به ازدواج می‌شود. هر چه از هزینه مراسم، تشکیل زندگی و معیشت اجتماعی ورزشکاران کاسته شود، به همان میزان رغبت به ازدواج بیشتر می‌شود.

- بین متغیر عملکرد رسانه‌های جمعی و گرایش به مجرد در بین ورزشکاران رابطه معناداری وجود ندارد.

به دلیل حمایت عاطفی و سرمایه اجتماعی حاصل از ازدواج از مجردگرایی ممانعت می‌کنند. بر این اساس، هر چه پایداری افراد به سبک زندگی سنتی بیشتر باشد، به همان میزان مجردگرایی در آنها کاهش می‌یابد.

- بین متغیر سبک زندگی مدرن و گرایش به مجرد در بین ورزشکاران، رابطه‌ای معنادار وجود دارد و مقدار رابطه در سطح معناداری صفر برابر با ۰/۵۱۷ است. زندگی مدرن و سبک‌های زندگی مرتبط با آن نوعی گزینش عقلانی مبتنی بر هزینه-فایده و مسئولیت اجتماعی را در سلیق افراد تقویت می‌کند. افرادی که به زندگی سبک مدرن علاقه‌مند هستند، گرایش بیشتری به مجرد دارند.

- بین متغیر باورهای مذهبی و گرایش به مجرد در بین ورزشکاران، رابطه‌ای معنادار وجود دارد و مقدار رابطه در سطح معناداری صفر برابر با ۰/۴۷۱ است. باورهای مذهبی نقشی مهم در گرایش به ازدواج دارد. افرادی که دارای باورهای مذهبی محکمی دارند، کمتر به مجرد گرایش خواهند داشت.

- بین متغیر بی‌اعتمادی اجتماعی و گرایش به مجرد در بین ورزشکاران، رابطه‌ای معنادار وجود دارد و مقدار رابطه در سطح معناداری صفر برابر با ۰/۵۱۹ است. هر چه بی‌اعتمادی اجتماعی بیشتر، به همان اندازه امکان خودداری از ازدواج بیشتر خواهد شد. بی‌اعتمادی در بین ورزشکاران زمینه‌ساز بی‌رغبتی در ازدواج است. زیرا در سراسر جامعه این امر حاکم است. ارتباط‌های نادرست نیز به این امر دامن می‌زند. بنابراین اعتماد از

جدول ۵- ضرایب مسیر معنادار در مدل

سطح معناداری	مقدار تی	ضریب مسیر	سطح متغیر
۰	۵/۵۵۲	-۰/۴۵۲	باورهای مذهبی -> بی‌اعتمادی اجتماعی
۰/۰۰۱	۳/۰۲۴	-۰/۲۲۸	باورهای مذهبی -> تجردگرایی
۰/۰۰۲	۴/۳۲۵	-۰/۰۸۴	باورهای مذهبی -> فردگرایی
۰/۰۰۱	۵/۲۴۷	۰/۱۲۷	بی‌اعتمادی اجتماعی -> تجردگرایی
۰	۴/۰۰۷	۰/۱۲۵	بی‌اعتمادی اجتماعی -> هراس از شکست در ازدواج
۰/۱۰۱	-۰/۳۵۷	۰/۱۸۵	تجربه ناموفق خویشاوندان -> تجردگرایی
۰	۵/۳۰۱	۰/۵۴۱	تجربه ناموفق خویشاوندان -> هراس از شکست در ازدواج
۰	۴/۰۴۸	۰/۳۸۷	سبک زندگی سنتی -> باورهای مذهبی
۰	۴/۱۷۴	-۰/۷۱۴	سبک زندگی سنتی -> تجردگرایی
۰/۰۰۴	۴/۳۵۱	۰/۳۹۸	سبک زندگی مدرن -> تجردگرایی
۰/۰۰۲	۴/۵۲۱	۰/۱۴۷	سبک زندگی مدرن -> فردگرایی
۰/۰۰۱	۴/۵۴۱	۰/۱۱۶	ترس از شکست در ازدواج -> تجردگرایی
۰/۵۸۴	۱/۲۴۵	۰/۳۳۲	عملکرد رسانه جمعی -> تجردگرایی
۰/۰۴۲	۲/۰۸۵	۰/۳۲۵	عملکرد رسانه جمعی -> سبک زندگی سنتی
۰/۳۵۶	-۰/۲۱۴	-۰/۱۱۰	عملکرد رسانه جمعی -> ترس از شکست در ازدواج
۰/۰۰۲	۴/۳۲۵	۰/۲۰۱	هزینه مالی - اقتصادی -> تجردگرایی

جدول ۶- ضریب اثر کل متغیرهای معنادار در مدل ساختاری پژوهش

اثر کل	مقدار تی	مقدار اثر	اثر غیرمستقیم	مستقیم	متغیرهای پژوهش
۰/۰۰۱	۳/۵۲۱	-۰/۱۸۷	۰/۰۴۱	-۰/۲۲۸	باورهای مذهبی -> تجردگرایی
۰	۳/۸۵۷	۰/۱۰۶	-۰/۰۲۱	۰/۱۲۷	بی‌اعتمادی اجتماعی -> تجردگرایی
۰/۰۰۱	۵/۳۰۱	۰/۱۸۵	-	۰/۱۸۵	تجربه ناموفق -> تجردگرایی
۰/۰۰۱	۴/۱۳۵	-۰/۶۴۲	۰/۰۷۲	-۰/۷۱۴	سبک زندگی سنتی -> تجردگرایی
۰/۰۰۳	۴/۸۴۷	۰/۴۱۸	۰/۰۲۰	۰/۳۹۸	سبک زندگی مدرن -> تجردگرایی
۰/۰۰۳	۳/۸۷۱	-۰/۱۵۳	۰/۰۰۱	۰/۱۵۲	فردگرایی -> تجردگرایی
۰	۴/۳۲۵	۰/۲۰۱	-	۰/۲۰۱	هزینه مالی -> تجردگرایی

ضریب تبیین تعدیل شده = ۰/۴۸۲

نتایج جدول شماره ۶ نشان می‌دهد متغیر باورهای مذهبی -> تجردگرایی (۰/۱۸۷)، تجربه ناموفق مذهبی -> تجردگرایی (۰/۱۸۵)، بی‌اعتمادی اجتماعی -> تجردگرایی (۰/۱۰۶)، سبک زندگی خویشاوندان -> تجردگرایی (۰/۱۸۵)، سبک زندگی فردگرایی -> تجردگرایی (۰/۱۵۲)، سبک زندگی مدرن -> تجردگرایی (۰/۳۹۸)، سبک زندگی سنتی -> تجردگرایی (۰/۷۱۴)، عملکرد رسانه جمعی -> تجردگرایی (۰/۳۳۲)، ترس از شکست در ازدواج -> تجردگرایی (۰/۱۱۶)، هزینه مالی - اقتصادی -> تجردگرایی (۰/۲۰۱)، و سبک زندگی مدرن -> تجردگرایی (۰/۳۹۸) اثر مستقیم دارند.

شغل از ارکان اصلی پایگاه اجتماعی افراد است. همچنین مقدس جعفری و یعقوبی چوبری (۲۰۰۶) مشخص نمودند پایگاه شغلی فرد عموماً نتیجه فرآیند طولانی سرمایه‌گذاری و حضور مستمر و بلندمدت در نظام آموزش است. از سوی دیگر، مطابق با نظر توسلی و سعیدی (۲۰۱۱) یکی از تحولات حاصل از زندگی در جوامع صنعتی، تغییرات نقش خانواده در افراد می‌باشد که سبب گردیده است تا از منظر شغلی کمکی برای افراد نباشد. بنابراین، فرد زمانی می‌تواند ازدواج کند که شاغل باشد و از نظر تأمین مخارج و معاش زندگی خویش دغدغه‌ای نداشته باشد. زیرا مفروض این است که وابستگی فرد از نظر اقتصادی به والدین مجوزی برای ازدواج نخواهد بود. به عبارت دیگر، هنجار پذیرفته شده در این جامعه این است که فرد شاغل می‌تواند ازدواج کند و نه فردی که از نظر تأمین معاش به دیگران وابسته است. بدین ترتیب، شغل فرد در سن ازدواج مؤثر است. جوانان غالباً زمانی ازدواج می‌کنند که یقین داشته باشند طبق آداب و رسوم طبقه اجتماعی خود از عهده تأمین معاش خانواده بر می‌آیند (بودن، ۱۹۹۴). در جامعه کنونی ما، مشاغل جدید در برابر مشاغل سنتی به گونه‌ای طراحی شده‌اند که عموماً از کانال نظام آموزشی می‌گذرند. به عبارت دیگر، فردی می‌تواند شاغل باشد که دارای تحصیلات عالی باشد (سرایی و اجاقلو، ۲۰۱۳). آزاد ارمکی (۲۰۰۷) در تحقیق خود مشخص نمودند که داشتن تحصیلات عالی، خود نیازمند حضور فعال در سال‌های طولانی در نهادهای مربوط است که این امر فی‌نفسه، موجب افزایش سن ازدواج می‌شود. از سوی دیگر، هنجار پذیرفته‌شده دینی در جامعه اسلامی این است که پسران باید برای ازدواج پیش‌قدم باشند. آنها پس از پایان دوران تحصیلات متوسطه دست‌کم ۱۸ سال سن دارند و با احتساب چهار سال حضور در نظام آموزشی برای مقطع لیسانس و نیز

سنتی -> تجردگرایی (۰/۶۴۲-)، سبک زندگی مدرن -> تجردگرایی (۰/۴۱۸)، فردگرایی -> تجردگرایی (۰/۱۵۳) و هزینه مالی - اقتصادی -> تجردگرایی (۰/۲۰۱) دارای ضریب تأثیر کل در مدل بودند و این متغیرها در مجموع ۴۸ درصد از تغییرات تجردگرایی ورزشکاران را تبیین می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج تحقیق حاضر مشخص کرد مدل نظری پژوهش حدود ۴۸ درصد از تغییرات تجردگرایی ورزشکاران را پیش‌بینی می‌نماید. این درحالی است که حدود ۵۲ درصد این تغییرات در تحقیق حاضر ناشناخته باقی ماند. به نظر می‌رسد پیچیده بودن فرآیند ازدواج در کشور ایران به خصوص در میان ورزشکاران سبب گردیده است تا شرایط و عوامل مداخله‌گر مختلفی این فرآیند را تحت شعاع قرار دهد. این رو در تحقیق حاضر درصد قابل مشهودی از این تغییرات را می‌توان ناشی از این عوامل مداخله‌گر نامید. از طرفی تلاطم‌های اقتصادی در کشور ایران از جمله عوامل مداخله‌گری است که امروزه شرایط ازدواج در کشور را تحت شعاع قرار داده است. این شرایط سبب گردیده است تا ازدواج به عنوان یک مسأله پیچیده مشخص گردد. اگر چه ذکر این نکته ضروری است که برنامه‌ریزی و تمرکز بر عوامل شناخته‌شده در تحقیق حاضر می‌تواند فرآیند ازدواج را به شکل کاملاً مشخص شده‌ای تسهیل نمود. تجرد به وسیله ساختارها شکل می‌گیرد. بر خلاف جوامع گذشته که خانواده در آن گسترده بود، در جوامع جدید خانواده‌ها هسته‌ای شده‌اند و جایگاه شغلی افراد بر اساس متغیرهای الگویی خویش اهمیت بسیاری یافته است که نتیجه ماهیت نظام تقسیم کار اجتماعی در جوامع صنعتی جدید است. مطابق با نظر سیدمن (۲۰۱۱) از جمله اثرات پیچیدگی این نظام این است که

بازتولید ارزش‌های متفاوت در باب هویت فردی و جنسیتی منجر شده است. در ایران نیز اشتغال زنان نقش‌های ثابت سنتی مردان‌آور و زن‌خانه‌دار را دگرگون کرده است و هویت جدید زنان نه تنها سلسله مراتب قدرت در خانواده را برهم زده، بلکه باعث شکل‌گیری ارزش‌های متفاوت و جدید نیز شده و موجب تغییر کلی در ارزش‌های حوزه خانواده شده است؛ ارزش‌هایی که در آنها آزادی انتخاب افراد در ازدواج بسیار مهم است و عشق در تشکیل خانواده نقشی اساسی ایفا می‌کند. بر اساس مطالعات انجام شده، در کشور ما نیز با رشد فرآیند مدرنیزاسیون امکان ورود جوانان به اجتماع و در نتیجه رویارویی و امکان آشنایی و ازدواج بین افراد با الگوهای متفاوت بیشتر شده است و با گسترش فردگرایی، افراد برای انتخاب همسر به معیارهای عشق رمانتیک متوسل می‌شوند. گرایش زنان به آموزش در سطوح عالی و به تبع آن تصاحب فرصت‌های شغلی، باعث تغییر ارزشی و نگرشی آنان نسبت به موضوع‌هایی همچون فرزند شده است و افزایش سن ازدواج زنان همراه با برخی عوامل دیگر از جمله بر هم خوردن تعادل جنسیتی به مسئله دشواری ازدواج منجر شده است. از نظر دیدگاه نوگرایی، از یک‌سو اهمیت تشکیل خانواده کم‌رنگ‌تر شده و این امکان وجود دارد که فرد به‌تنهایی زندگی خود را به سر برد یا همیشه با خانواده زمینه‌ای خویش بماند. از سوی دیگر، طلاق قباح و زشتی گذشته را از دست داده و چه‌بسا در حال تبدیل شدن به ارزشی نوین نیز باشد. حال بر اساس این مفروضات، ازدواج دیگر یک ضرورت نیست و امکان ادامه زندگی فرد بدون ازدواج نیز وجود دارد (فروتن، ۲۰۱۳). علاوه بر آن، بر اساس این دیدگاه، ارزش‌های منع‌کننده روابط خارج از ازدواج نیز سست‌تر از گذشته شده است و فرد این امکان را دارد که نیازهای خود به جنس مقابل را

دو سال سربازی و یک سال نیز برای یافتن شغل مناسب، دست‌کم باید بیست‌وپنج سال سن داشته باشند! تا بتواند ازدواج کند. اینجاست که شغل افراد اهمیت پیدا می‌کند و به عنوان مانعی اساسی فراروی ازدواج جوانان قرار می‌گیرد. بنابراین، بر اساس نظریه پارسنز، نهاد اقتصاد و نهاد خانواده دو نهاد اجتماعی مرتبط و پیوسته در نظام اجتماعی‌اند و رابطه زن و شوهر در ازدواج وابستگی بسیار زیادی به موقعیت اقتصادی آنان دارد. زیرا در نظام اجتماعی ما فردی که بیکار است، در مقایسه با فرد شاغل و صاحب درآمد، در موقعیت متفاوت برای ازدواج قرار دارد. بر اساس این تئوری، ازدواج و تشکیل خانواده حاصل تعامل تمامی خرده‌نظام‌های جامعه با یکدیگر است؛ زیرا ازدواج مستلزم برخورداری فرد از تحصیلات مناسب، شغل، درآمد و مسکن مناسب است (پورنو، ۲۰۰۹، فیلد و کسپر، ۲۰۰۱، کاظمی‌پور، ۲۰۰۴). نتیجه طبیعی این فرآیند، افزایش چشمگیر سن ازدواج است. بر اساس نظریه نوگرایی، با گسترش فرآیندهای مدرنیته در جامعه در دهه‌های اخیر، بسیاری از جنبه‌های زندگی افراد دچار تغییرات و دگرگونی‌های اساسی شده است. در این میان مطابق با نظر بحرانی (۲۰۱۳) و مستکیک و امران^۳ (۲۰۰۸) الگوهای خانوادگی و ارزش‌های خانواده بیش از هر نهاد و ساختاری تغییر کرده است. این تغییر از یک‌سو به دلیل تغییر نظام اجتماعی از اقتصاد کشاورزی به اقتصاد صنعتی و به دنبال آن تضعیف خانواده گسترده و شکل‌گیری خانواده هسته‌ای اتفاق افتاده است. بر اساس این دیدگاه، به علت گسترش وسایل ارتباط جمعی و فراوانی منابع ارائه دهنده اطلاعات، ارزش‌ها و نگرش‌هایی جدید در میان زنان به وجود آمده است و در نتیجه، در عرصه خانواده و عرصه‌های مختلف اجتماعی مقاومت‌هایی از سوی آنها به صورت مبارزات اجتماعی پدید آمده که به

3. Matouschek & Imran

1. Popenoe
2. Fields & Casper

است و شاید به صورت کلی به مجرد قطعی منجر شود. بر اساس این دیدگاه بیکاری، مشکل مسکن و هزینه‌های زیاد معیشت، گذران سال‌های زیاد در نظام آموزشی توسط جوانان به امید کسب مهارت یا شغل همگی از عوامل به تأخیر افتادن زمان ازدواج و کمتر شدن احتمال وقوع آن محسوب می‌شوند.

خارج از چارچوب ازدواج و خانواده مرتفع نماید. در تحلیل وضعیت جامعه مجرد ورزشی، دیدگاه نظریه‌های اقتصادی نیز می‌تواند به عنوان مکمل بحث‌های پیشین به کار گرفته شود (صادقی، ۲۰۰۷). بر اساس این دیدگاه می‌توان گفت اکنون که جایگزین‌های دیگری در دسترس قرار دارند، ازدواج با مشکل و تأخیر مواجه شده

منابع

1. Azad, T. and Maleki, A. (2007). Analysis of traditional and modern values at micro and macro levels. *Social Science Letter*, 30., 121-96. In Persian.
2. Boden, R. (1994). Social mobility, translation of the believer of the tile. *Gonabad: Marand*.
3. Bohrani, M. (2013). Analysis of marital and divorce statistics of Iranian couples over the past five decades. *Population Quarterly*, 20, 43-56. In Persian.
4. Casey E. Copen, Ph.D. Kimberly Daniels, Jonathan Vaspa, and William D. Mosher (2012). First Marriages in the United States: Data From the 2006 – 2010 National Survey of Family Growth. *National Health Statistics Reports*, 49, 1- 23.
5. Delkhamosh, M. (2013). Iranian youth's feedback on marriage: the findings of a national survey. *the evolutionary psychology of Iranian psychologists*, 9(36), 320-331. In Persian.
6. Ezazi, Sh. (2001). Family Sociology, *Tehran: Roshangaran Publications and Women's Studies*. In Persian.
7. Elgot, Jessica (2015). *The guardian, marriage problems, New York: Guardian Publishing*.
8. Eskandary, A. (2008). A Survey on Social Factors Affecting the Late Marriage Age in Iran with Emphasis on Golestan Province. *Quarterly Journal of Sociology of Azad University of Ashtian*, 4(3), 89-123.
9. Fields, J. and L. M. Casper (2001). *America s Families and Living Arrangements*, Washington: Census Burea.
10. Forotan, Y. (2013). Challenges of Contemporary Family and Modernism with an Emphasis on Divorce in the Demographic Transition Process. *Social Issues of Iran*, 4(2), 105-129.
11. Getabi, K. & Ghafari, Gh. (2009). Causes of increasing the age of marriage for girls, *Women in Development and Politics*, 9 (1), 7-34. In Persian.
12. Gillis, J. R. (2004). Marriages of the mind. *Journal of marriage and family*, 66(4), 988-991.
13. Gomes, C (2006). *Social Development and Family Changes*. Newcastle: Cambridge Scholars Press.
14. Grossbard, Sh (2007). *The Economics of Marriage*, Abingdon: Routledge
15. HezarJeribi, J., Astin Feshan, P. (2005). Socio-economic factors affecting the average age of women's marriage in the past three decades (1355-1385). *Journal of Social Welfare and Development Planning*, 3(6), 17-33.
16. Hoseynzadeh, R. (2008). Effective Sociological Factors on Marriage Delay in Garmsar County, Master's Degree in Sociology, *Garmsar Azad University*. In Persian.
17. Iman, M., Sorosh, M. (2013). Comparison of the Intergenerational Economic, Social and Cultural Capacities Available to Women of Shiraz. *Women in Development and Politics*, 4, 509-530.

18. Kazemi poor, Sh. (2005). The evolution of the marriage age in Iran and the demographic factors affecting it. *Women's Research*, 3, 19-33.
19. Majodin, A., Jamali, A. (2007). Study of the Causes and Effects of Increasing the Age of Marriage of Rural Girls in Iran. *Quarterly Journal of Sociology of Azad University, Ashtian*, 2(4), 50-77.
20. Mahmodian, H. (2004). The Age of Marriage Rising: A Survey of Supportive Factors. *Social Science Letter*, 24, 27-53.
21. Maghsodi, M. (2007). *Family and Kinship Anthropology*, Tehran, Iran.
22. Matouschek, Niko; Rasul, Imran (2008). the Economics of the Marriage Contract: Theories and Evidence. *Journal of Law and Economics*, 51, 59-110.
23. Mirzai, M., and Ghorbani, F. (2016). Orientation of Materialistic-Trans-Radicalist Value and Marriage Scheduling (Case Study: Men and Women in the Marriage Shape of Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad Provinces), *Journal of the Demographic Association*, 10 (20), 50-71. In Persian.
24. Moghadas, M., Yaghobi, A. (2006). Changes, Characteristics and Obstacles to Marriage in Guilan Province with an Emphasis on the City of Rasht. *Iranian Society for Demographic Studies*, 110-289.
25. Ojaghlo, S., and Sarai, H. (2013). Study of time changes in the value of children in Iran (study of women in Zanjan), *Quarterly Journal of Social Studies and Research in Iran*, 3 (2), 261-283. In Persian.
26. Popenoe, D. (2009). Cohabitation, Marriage, and Child Wellbeing: A Cross- National Perspective, SOCIAL SCIENCE AND PUBLIC POLICY. *Society* 46(5):429-436 .
27. Rowland, D. T. (2007). Historical Trends in Childlessness. *Journal of Family Issues*, 28, 1311- 1337.
28. Rubio, G. (2014). How Love Conquered Marriage: Theory and Evidence on the Disappearance of Arranged Marriages, Master's Degree in Sociology, *University of California, Merced*.
29. Sadeghi, S., Erfanmanesh, I. (2013). Sociological Analysis of the Effects of Modernization on the Iranian Family and the Need for the Formulation of an Iranian Islamic Model. *Women in Culture and Arts*, Round 5 (1), 63-84.
30. Sadeghi, R. (2007). A Study of Marriage Issues and Validation in a Solution. *Women's Research*, 83-108.
31. Sedigh Oreei, Gh. (2008). Imam Khomeini; motherhood and upbringing, the first job of women, *Peyvand*, 308, 1-9. In Persian.
32. Seydman, S. (2011). Controversy in Sociology. *Tehran: Tehran Publishing*.
33. Shelly Lundberg and Robert A. Pollak (2015). The Evolving Role of Marriage: 1950- 2010. *the future of children*, 25, 29 – 50.
34. Talebi, A., Veysi, S. (2012). The Relationship Between Romantic Love and the Realization of Couples' Values. *Women's Strategic Studies*, 14 (56), 247-283.
35. Tavasoli, A., Saidy, V. (2011). The Effect of Women's Employment on the Power Structure in the Families of the City of Iyaqi. *Women in Development and Politics (Women's Research)*, 9 (3), 133-1493.
36. Zarabi, V., Mostafave, S. (2011). Investigating the Factors Affecting the Age of Women's Marriage in Iran, An Economic Approach. *Quarterly Journal of Economic Research*, 11 (4), 33-64.

ارجاع‌دهی

شجاعی، وحید؛ نجفیان، فاطمه؛ و صمدی، حسین. (۱۳۹۹). جامعه‌شناختی تجردگرایی در ورزشکاران مرد عضو تیم‌های ملی. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۹(۳۱): ص. ۳۰-۱۱۱. شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2019.6688.1714

Shojaei, V; Najafian, F; & Samadi, H. (2020). The Effect of Instruction and Motivational Self-Talk in Covert and Overt Levels on Muscular Strength, Physical Self-Concept and Task Self-Efficacy of Adolescent. *Sport Psychology Studies*, 9(31); Pp: 111-30. In Persian. DOI: 10.22089/spsyj.2019.6688.1714

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی